

Na osnovu člana 24 Zakona o šumama („Službeni list CG“ broj 74/10), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

PRAVILNIK
O USLOVIMA ZA FORMIRANJE ŠUMSKIH PODRUČJA, GAZDINSKIH JEDINICA I
NIŽIH PROSTORNIH JEDINICA I NAČINU OBILJEŽAVANJA GRANICA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi za formiranje šumskih područja, gazdinskih jedinica i nižih prostornih jedinica (odjeljenja i odsjeka) i način obilježavanja granica gazdinskih jedinica, odjeljenja i odsjeka.

Član 2

Šumsko područje, u skladu sa Zakonom o šumama, obuhvata sve šume, šumska zemljišta i goleti u granicama najmanje jedne jedinice lokalne samouprave.

Šumsko područje je prostorno-geografska cjelina u okviru koje se obezbjeđuje održivo gazdovanje šumama i funkcionalna trajnost šuma.

Član 3

Gazdinska jedinica obuhvata sve šume, šumska zemljišta i goleti u okviru jednog šumskog područja i predstavlja prirodno i ekonomski zaokruženu cjelinu.

Gazdinska jedinica, po pravilu, predstavlja teritorijalnu cjelinu šuma, šumskog i drugog zemljišta bez obzira na vlasništvo.

Površina gazdinske jedinice i njenih djelova iskazuje se u hektarima i utvrđuje prema geodetskim metodama u skladu sa planom razvoja šuma.

Član 4

Gazdinska jedinica se dijeli, na odjeljenja i odsjeke za šumu u državnoj svojini, a na posjede i parcele za šumu u privatnoj svojini.

Odjeljenje obuhvata dio šume, šumskog zemljišta i goleti u okviru jedne gazdinske jedinice, radi preglednijeg gazdovanja i kontrole na terenu.

Površina odjeljenja, po pravilu obuhvata površinu do 60 hektara, a zavisno od uslova na terenu može biti i veća.

Član 5

U okviru odjeljenja formiraju se odsjeci.

Odsjek je najmanja promjenljiva površina podjele šuma u okviru odjeljenja, sa kojom se posebno gazduje.

Odsjeci unutar odjeljenja se formiraju na osnovu namjene, vrsta drveća, omjera smješe, starosti, sklopa i obrasta, boniteta, uzgojnog oblika, strukturnog oblika, ugroženosti i slično.

Član 6

Granice gazdinskih jedinica, odjeljenja i odsjeka ucrtavaju se na karti.

Granice gazdinskih jedinica, odjeljenja i odsjeka se obilježavaju trajnim i vidljivim oznakama, u skladu sa ovim pravilnikom, prije početka prikupljanja podataka sa terena za izradu programa gazdovanja šumama.

Član 7

Oznake, kojima se obilježavaju granice gazdinske jedinice, odjeljenja i odsjeka, se postavljaju na kori stabla koja se prethodno očisti od površinskog dijela mrtve kore, mahovine, lišaja i slično i na stabilnom krupnom kamenu (kamen "stanac").

Granice gazdinske jedinice se obilježavaju sa tri horizontalne linije jedna ispod druge, iznad kojih se upisuje odgovarajući broj odjeljenja, ili sa tri tačke smjernice.

Član 8

Granice odjeljenja se ustanovljavaju prema prirodnim obilježjima (grebenima, kosama, vodotocima, uvalama, putevima, prosjekama i slično).

Odjeljenja u svakoj gazdinskoj jedinici, obilježavaju se arapskim brojevima počev od broja 1.

Obilježavanje odjeljenja u gazdinskoj jedinici vrši se od sjevera prema jugu i od zapada prema istoku.

Obilježavanje odjeljenja, u okviru sliva, vrši se, po pravilu, od najniže tačke u gazdinskoj jedinici na desnoj strani-obali slivnog područja rastućim brojevima u pravcu kretanja kazaljke na satu.

Granice odjeljenja se obilježavaju sa dvije horizontalne linije jedna ispod druge, iznad kojih se upisuje odgovarajući broj odjeljenja, ili sa dvije tačke smjernice.

Član 9

Obilježavanje novoformiranih odjeljenja vrši se dodavanjem rednog broja koji slijedi iza postojećeg rednog broja.

Ukoliko dođe do smanjenja broja odjeljenja, ili nestanka odjeljenja, brojevi postojećih odjeljenja ostaju isti.

Prilikom objedinjavanja dva ili više odjeljenja, uzima se najmanji broj od tih odjeljenja, a postojeći numerički redosljed ostaje isti.

U slučaju podjele jednog odjeljenja na dva ili više odjeljenja, zadržava se postojeći broj toga odjeljenja, a novoformirana odjeljenja se obilježavaju na način što se postojećem broju dodaju brojevi 1, 2, 3, u vidu razlomka.

Član 10

Odsjeci se obilježavaju po redosljedu formiranja i to malim latiničnim slovima počev od slova „a“, a čistine rednim brojem, počev od broja 1.

Granice odsjeka se obilježavaju sa jednom horizontalnom linijom i malim latiničnim slovima iznad linije, a može i sa jednom tačkom smjernicom.

Granice čistina se obilježavaju sa jednom horizontalnom linijom i rednim brojem iznad linije.

Tačke smjernice se postavljaju u visini linije koje označavaju granicu, sa obje strane stabla u smjeru pravca kretanja granice.

Član 11

Oznake granica obilježavaju se uljanom crvenom minijum bojom.

Linije oznaka moraju imati prave i oštro odsječene ivice.

Na graničnoj liniji oznake se postavljaju na odstojanjima na kojima se mogu uočiti oznake.

Obilježavanje se vrši tako da se oznake postavljaju, naizmjenično okrenute ka jednom ili drugom odjeljenju, a u nedostatku odgovarajućih stabala znakovi se mogu obostrano postaviti na jednom stablu.

U slučaju teško pristupačnih terena, obilježavanje se vrši na dostupnim mjestima.

Član 12

Dužina horizontalne linije oznake je 200 mm, širina linije 20 mm, a međusobni razmak između linija je 15 mm.

Visina broja oznake je 100 mm, širina broja 54 mm, debljina broja 16 mm, a međusobni razmak između brojeva, kao i između brojeva i linija je 15 mm.

Visina slova oznake je 72mm, širina slova 51mm, debljina slova 13mm, a međusobni razmak između slova i linija je 15mm.

Visina broja oznake za čistine je 72 mm, širina broja 51 mm, debljina broja 13 mm, a međusobni razmak između broja i linija je 15 mm.

Prečnik tačke smjernice je 40 mm, a razmak između njih 15 mm.

Oznaka se postavlja na visini od 1700 mm od zemlje, s tim da na toj visini bude gornja visina oznake.

Na mjestima gdje granica presijeca put, potok ili neki drugi prelaz, iznad linije se stavlja broj odjeljenja i to naizmjenično, tako da jedno stablo nosi broj jednog odjeljenja a sljedeće stablo broj drugog odjeljenja.

Član 13

Na mjestu gdje se granica odsjeka odvaja od granice odjeljenja, ispisuje se kombinacija oznake odjeljenja (broj i dvije linije) i oznake odsjeka (slovo) ispod linija.

Na mjestu, gdje se granica odsjeka odvaja od granice odjeljenja, postavlja se i horizontalna linija koja dobija oblik strelice na oba kraja u smjeru granice odsjeka.

Član 14

Čvorne tačke, odnosno mjesta gdje se susrijeće više granica, vidno se obilježavaju.

Čvorna tačka se obilježava oznakom u vidu dva prstena po obimu stabla, jedan ispod drugog.

U slučaju potrebe čvorna tačka se može označiti i na kamenu „stancu“ u vidu koncentričnih krugova.

U zavisnosti od broja granica koje se susrijeću na čvornoj tački, postavljaju se vertikalne linije, odnosno normale, tako da ivica normale počev od donjeg prstena, pa preko gornjeg, prelazi gornji prsten za 80 mm.

Brojevi odjeljenja se ispisuju između normala, a brojevi iznad prstenova ispisuju se tako da kada se gleda u broj, gleda se u pravcu površine tog odjeljenja.

Prema broju granica koje se susrijeću u čvornoj tački, ispisuje se odgovarajući broj normala tako da svakoj granici odgovara po jedna normala.

Normale se postavljaju u pravcu granice kojoj pripadaju, tako da se gledanjem u normalu gleda u pravcu granice.

Širina prstena kojom se označava čvorna tačka je 20 mm, a razmak između njih je 15 mm, a širina normale je 20 mm.

Član 15

Izgled oznaka sa dimenzijama i primjerima dat je u Prilogu 1, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 16

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važe član 2, član 11 st. 4, 5 i 6, član 28 i član 29 Pravilnika o sadržini i načinu donošenja posebne osnove, programa i plana gazdovanja šumama i izvođačkog projekta ("Službeni list RCG", broj 56/01).

Član 17

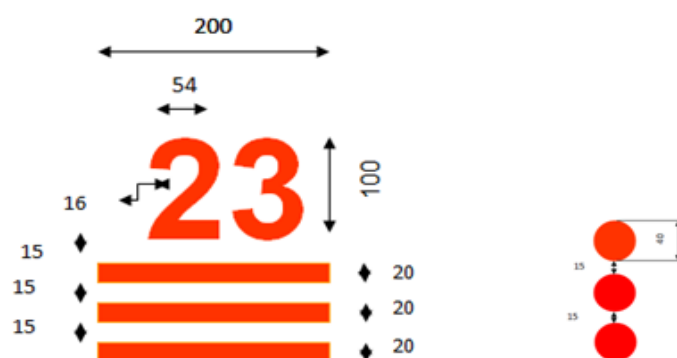
Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 322/12-0801-23/3

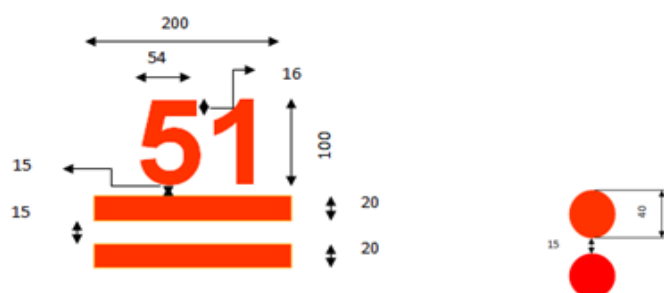
Podgorica, 19. septembra 2012.godine

Ministar,

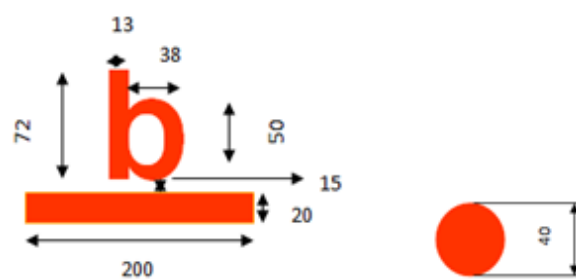
Tarzan Milošević, s.r.

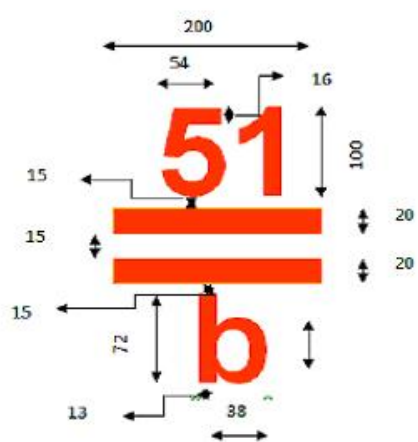
Granica gazdinske jedinice

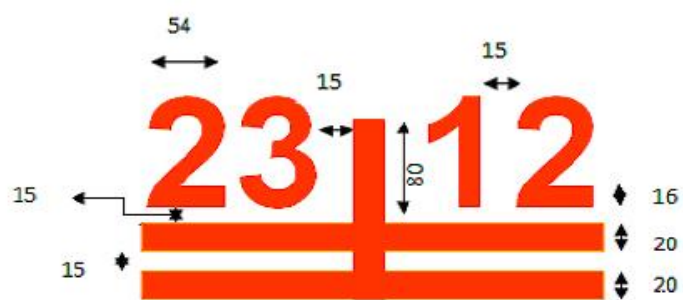
Granica odjeljenja

Granica odsjeka

Početak granice odsjeka

Čvorna tačka